

Motion till partidistriktet Mp Östergötland

Mp Östergötland ska verka för att påskynda förverkligandet av ekologiskt fungerande vattendrag i Östergötlands län och i en eventuell framtida storregion "Östra Götaland".

De strömmande vattendragen har fler värden än möjligheten att producera elektrisk energi i vattenkraftverk. Den stora utbyggnaden av elproduktion med vattenkraftverk och fördämningar som gjorts under nittonhundratalet har förutom elleveranserna till samhället inneburit stora negativa förändringar för de strömmande vattendragen. Tidigare var vattendragen sammanhängande ekosystem där simmande varelser tämligen fritt kunde ta sig mot eller med strömmen ända från havet upp till vattendragets källor. Numer är merparten av vattendragen styckade med fördämningar och med kraftverksturbiner som fisken i stort sett inte kan ta sig levande igenom. I och med fördämningarna har forsande vatten blivit en sällsynthet och den biologiska mångfalden har därför minskat mycket kraftigt.

De stora krav som ställdes på miljöstörande industrier genom Miljöskyddslagens införande 1969, lyckades kraftverksindustrin i stort sett undgå. Inte heller Miljöbalkens införande har i realiteten ställt kraftfulla krav på kraftverksindustrin.

Nu gäller det att i Östergötland komma till handling och förbättra situationen. Kraftverksindustrin måste förmås att ta sitt ansvar och minska skadeverkningarna genom att bland annat införa lämpliga minimitappningar och årstidsvariationer i flödet till biologiskt värdefulla torrfåror, bygga omlöp, inlöp, slitsrännor och fiskanpassade intagsgaller med flyktöppningar förbi fördämningar och turbiner. EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG) ställer dessa krav, som hälften av EU:s medlemsländer nu ordnat, dock inte Sverige.

Att skaffa kunskaper är centralt för att hitta lämpliga åtgärder vid olika platser, men reella åtgärder måste till inom rimlig tid. Synsättet att enda nyttan med strömmande vatten är möjligheten att producera miljövänlig el behöver ersättas med att strömmande vatten har många andra värden. Både ekonomiska och livskvalitetsvärden. En del av dessa, t.ex. fiske och sportaktiviteter kan vara ekonomiskt konkurrenskraftiga gentemot elframställning.

Största vattenkraftsägaren i Östergötland är Linköpings kommun som verkligen borde ta verkligt ägaransvar och se till att goda ideer blir verklighet. Inspirationer kan hämtas från Tranås kommun, vars energibolag Tranås energi numera hanterar dessa frågor på ett föredömligt sätt.

Vi deltagare i Mp-Östergötlands vattengrupp, undergrupp strömmande vatten vill att Mp-Östergötland verkar för

- * att kunskaper om situationen i vattendrag, kraftverksdammar och vattenkraftverk i Östergötland och i storregion "Östra Götaland" sprids
- * att åtgärder vidtas för återskapande av levande vattenmiljöer i Östergötland och i storregionen "Östra Götaland"

/Åke Wester/

/Märta Svärd/

/Ulf Nilsson/